

opslaaet en Plakat med Baaskriften: Afgang forbydes Uvedkommende, saa er det jo aabenbart, at det ikke blot er utilstedeligt at passere hele Veien, men selv et enkelt Skridt paa Veien er utilstedeligt. Nu har jo imidlertid den høitærede Minister i sin Forestilling til Kongen selv udtalt, at dette nye Kirkeraad skulde være Indledningen til den egentlige Kirkeforfatning. Altsaa, det er en Indledning. At det har de karakteristiske Kjendemerker, som skulde betinge en ny Kirkeform, er jo indrømmet. At man saa kalder det for en Indledning, og at man siger, at Rigsdagen, naar Tiden kommer, har Lov til helt at bortse fra det, kan aabenbart ikke klare Sagen. Naar et Forhold tilhører Lovgivningsmagten, skal Administrationen holde sig borte deraf — endog saa blot provisorisk og indledningsvis. Med Hensyn til den Bemærkning af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds, at det skulde være saa ufornuftigt at binde den idøvende Myndighed indenfor snevrere Grændser, vil jeg tilføie, at ogsaa fra et andet Synspunkt finder jeg det saare rimeligt, at Grundloven har lagt et Pres paa alle Sider for derved at fremskynde en Kirkeforfatning. Jeg har den Opfattelse af Grundloven, at den har lagt særlig Vægt paa, at det folkekirkelige Samfund, som den Dag idag ikke er noget retsligt Samfund, men kun en Del af den almindelige Statsforvaltning, opnaaede en vis Selvstændighed. Jeg tror, at Grundloven har lagt særlig Vægt derpaa, thi den Tilstand, som indtraadte, da vi fik den frie Forfatning, medførte, at det blev en temmelig irrationel Tilstand for Følkets Kirke at leve under de nye Former, naar den ikke opnaaede en vis Selvstændighed. Hvorledes er nemlig den forfatningsmæssige Tilstand den Dag idag? Den er saaledes, at vi her i Rigsdagen kunne befatte os med alle mulige kirkelige Spørgsmaal. Vi have jo Lov til at reise Debatter ikke blot om ydre eller blandede kirkelige Forhold, men vi kunne reise Debatter om Læren, om Ritus, om Ordet og Sakramenterne. Vi kunne i Form af Forespørgsler bringe Alt frem. Ethvert Medlem i Thinget har Ret til at indbringe Forespørgsel om ethvert som helst kirkeligt Anliggende. Dette er ganske vist ikke en Tilstand, som der synes at være Mening i, og jeg tror ikke, at man skal slaa sig til No med, at hidtil har Følkets Kirke ikke tabt derved, idet der her i Thinget har været en velvillig Stemning overfor de kirkelige Anliggender, thi det er jo dog kun en Tilfældighed. Ingen veed, hvorledes det kan stille sig i Fremtiden, og saa kan det være af Betydning, at Følkets Kirke virkelig har en saadan

Organisation, at den er i Stand til dog at værges sig noget med egne Kræfter og at staa noget paa egne Fødder. Det undrer mig, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds først igaaer fik Klarhed over, at der virkelig er Medlemmer paa den anden Side af hans, som kunne være stemte for, at vi virkelig kom til en fuld Opfyldelse af Grundlovens § 75; men det er jo ikke saa underligt, at det ærede Medlem kan have den Mening, naar selv den høitærede Kirkeminister kan gaa saa yderligt, at han i sin Forestilling til Hs. Majestæt Kongen kan anføre som en Kjendsgjerning Noget, der er en bevislig, positiv Urigtighed. Det er jo nemlig en positiv Urigtighed, at der her i Thinget findes et stort Parti, som af principielle Grunde er mod en Kirkeforfatning; det er jo aldeles ikke Tilfældet. Nei, jeg tror, at Modstanden mod en Kirkeforfatning ligger først og fremmest hos Geistligheden; den har ligget paa den Side og ligger fremdeles der den Dag idag, thi en Kirkeforfatning, saaledes som de levende Geistlige have ønsket den, antager jeg ganske vist, at der ingenstunde bliver Stemning for her i Thinget. Vi maa erindre, at der har jo været Tider i vort offentlige Liv, hvor der syntes at have været en Del Udsigt til at faae en Organisation af Følkets Kirke; det var, saavidt jeg mindes, navnlig paa et Tidspunkt, da det ærede Medlem fra Middelfart (Monrad) var Kirkeminister. Der var Mænd fra forskjellige Sider, som enedes om et Udkast, men hvor mødte dette Udkast den allerstærkeste Modstand? Netop hos Geistligheden, der fandt, at det var ubetimeligt. Og saaledes har Forholdet stadig været: Enten har Geistligheden fundet, at det var ubetimeligt at gaa til Opfyldelse af § 75, eller man har fra den Side forlangt en saadan Forfatning, at det var umuligt for os Andre at gaa ind derpaa. Vi have derimod holdt os til, hvad der blev udtalt af vor første konstitutionelle Kultusminister, det ærede Medlem fra Middelfart (Monrad), i Cirkulæret af 9de Mai 1848, at det nu maatte være en Opgave for Regeringen at gennemføre i Kirken de samme Grundsaetninger, som vare isærd med at gjøre sig gjældende i Staten. Det er paa det Grundlag, vi skulle have en Kirkeforfatning; men naar nu Geistligheden har forhindret os deri, er det saa rimeligt, at vi til Belønning, som Præmie for denne Modvillie, give Geistligheden netop et Organ, en Forfatning saaledes, som den hjerteligst ønsker den? Det er dog at gaa den helt modsatte Vej af, hvad der er naturligt. Det Pres burde der dog være paa Geistligheden, at hvis den ikke gift ind paa et rimeligt Forfatningsforslag,